

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trlistopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Cesarjevo pismo svojim narodom!

Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je najmilostiveje blagovolilo izdati nastopno Najvišje pismo:

Ljubi grof Stürgkh!

Globoko potrpt sem pod vtiskom nesrečnega dejanja, ki je iztrgalo Mojega iskreno ljubljenega knečka iz resnemu izpolnjevanju svojih dolžnosti posvečenega delovanja na strani njegove blagodušne v uri nevarnosti zvesto pri njem vztrajajoče soproge in je spravilo Mene in ves Moj rod v najbridkejšo žalost.

Če Mi morete biti v tej bridki bolesi kaj v tolažbo, so to nešteti dokazi vroče naklonjenosti in odkritosrčnega sočustva, ki so Mi došli ravno v preteklih dneh iz vseh krogov prebivalstva.

Zločinska roka Me je oropala ljubega sorodnika in zvestega sotrudnika, je oropala otroke potrebnega varstva, ki so komaj dorasli najnežnejši starosti, tega, kar jim je bilo drago na zemlji, in je nagromadilo neizrečeno bol na njihove nedolžne glave.

Blaznost male čete zapeljancev pa ne more omajati svetih vezi, ki vežejo Mene in Moje narode, ne more seči do čustev iskrene ljubezni, ki so se izrazila Meni in dednemu vladarskemu rodu iz vseh delov monarhije nanovo na tako ganljiv način.

Šest in pol desetletij sem delil s Svojimi narodi žalost in veselje, tudi v najhujših urah vedno svest Si Svojih vzvišenih dolžnosti in odgovornosti za usodo milijonov, za katere sem Vsemogočnemu odgovor dolžan. Nova bridka izkušnja, ki jo je prisodila človeškemu umu nedoumna božja volja Meni in Mojim, bo pa potrdila v meni sklep, da vztrajam na poti, ki sem jo spoznal za pravo, do zadnjega izdihljaja, v blagor Svojim narodom. In če bom mogel zapustiti nekdanjo zastavo njihove ljubezni kot najdražje volilo Svojemu nasledniku, bo to najlepše plačilo Moji očetovski skrbi.

Naročam Vam, da razglasite Mojo iskreno zahvalo vsem, ki strnili v teh dnevih polžalosti v potrjeni zvestobi in udanosti okoli Mojega prestola.

Na Dunaju, dne 4. julija 1914.

Franc Jožef s. r.

Stürgkhs. r.

Po umoru v Sarajevu.

Pogreb visokih žrtev.

Pri prepeljavi trupel nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge iz Trsta na Dunaj se je posebno v slovenskih deželah zbralo ob progi in na kolodvoru nebrojno ljudstva, ki je s tiho žalostjo v srcu dalo duška svojemu ogorčenju nad podlim zločinom. Na Dunaju je bilo na tisoče ljudstva zbranega na kolodvoru in po vseh ulicah do dvora, kamor so pripeljali trupli. S kolodvora do dvora je spremljal trupli nadvojvoda Karel Fran Josip, najvišji dvorni maršal knez Montenuovo in več vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

Krsti umorjenih so postavili v dvorno cerkev in v petek ob 8. uri zjutraj je imelo ljudstvo dostop za ogled.

Cerkev je bila popolnoma črno opremljena. Veliki oltar je zagrinjalo veliko, črno zagrinjalo z velikim, srebrnim križem. Pred oltarjem sta stala dva visoka katafalka. obdana od nešteti svetilk. Na katafalkah sta ležali obe krsti. Krsta nadvojvode je v zlatu z zlatimi ornamentami, krsta vojvodinje je v srebru z zlatimi ornamentami.

Ob štirih popoldne se je vršila v dvorni župni cerkvi pogrebna svečanost za nadvojvodo Frana Ferdinanda in vojvodinjo Hohenberško. Svečanosti so prisostvovali: Cesar, nadvojvode in nadvojvodinje, sorodniki umrlih, avstrijski, ogrski in skupni ministri, predsedniki avstrijskih in ogrskih parlamentov z deputacijami, papežev nuncij, vsi poslaniki kot zastopniki svojih suverenov in državnih poglavarjev, mnogo vojaških deputacij, mnogo državnih in dvornih dostojanstvenikov, generaliteta, župani z Du-

naja, Budimpešte in Zagreba z deputacijami itd.

Knez nadškof dr. Piffl je z veliko asistenco svečanostno blagoslovil zemeljske ostanke. Žalost in boleť je navdajala vse navzoče pri tej ceremoniji, in le malokatero oko je ostalo suho.

Zvečer je posebni vlak odpeljal trupli v Pöchlarn in od tam so ju prepeljali pred grad Arstetten, kjer so ju v soboto ob polu 12. uri opoldne po blagoslovu položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku. Te pogrebne slavnosti se je udeležila večina nadvojvod in nadvojvodinj z novim prestolonaslednikom na čelu.

Kako so sporočili žalostno vest osirotelim otrokom.

Prestolonaslednikove otroke so pustili — kakor znano — za časa bivanja njihovih staršev v Bosni, pod nadzorstvom njihovega vzgojitelja duhovnika dr. Stanovskega na Chlumeckem gradu pri Treboni. Ko je v nedeljo opoldne došlo brzojavno poročilo o tragični smrti nadvojvode in njegove soproge, si ni nihče upal prevzeti naloge, povedati to žalostno vest otrokom. Še le popoldne se je k temu koraku odločila teta otrok, sestra umorjene vojvodinje, grofica Henrika Chotkova, ki se je pripeljala na grad. Ko so jo otroci z največjim veseljem pozdravili, jih ni tako ljubkalo kakor sicer. In na vprašanje 13 letne Zofije je povedala, da sta oče in mati nepričakovano težko zbolela. „Ojčite se in pojdite v cerkev molit za roditelje“ — je dostavila grofica, ki je le težko državala solze. Za trenutek so se otroci nemo in začudeno ozrli v teto. Takoj nato pa so začeli bolešno jokati. „Zbolela sta? In zakaj? Kaj jim je? In oba naenkrat?“ Grofica, ki se sama ni mogla vzdržati joka, je skušala z raznimi izgovori potolažiti otroke ter jih spremljala v cerkev, kjer so uboge sirote vroče molile za hitro ozdravljenje očeta in matere, ne sluteč, da v tem hipu ležita trupli njihovih roditeljev na katafalkah v sarajevskem konaku. Med tem so prišli na grad skoro vsi sorodniki umorjene vojvodinje, ki so po dolgem posvetovanju

poverili vzgojitelja dr. Stanovskega, naj kolikor mogoče previdno pove ubožcem resnico. To se je zgodilo ob 7. zvečer. Duhovnik je razložil otrokom, da je došla druga brzojavka iz Sarajeva in da se roditeljema slabo godi. Edino uteho jim more nuditi molitev k Bogu vsegamogočnemu, čegar volja mnogokrat pokliče k sebi tudi ljudi v še cvetoči starosti. Tedaj pa vzgojitelj ni napravil več nobene besede iz sebe. Mlada princezinja ga je z groznim vzklikom prekinila: „Sta torej mrtva? Sta mrtva? Že vem vse!“ In otroci so se spustili v krčevit jok. Iz sosednje sobe so prišli sorodniki. Teta Henrika je pri pogledu na otroke omedlela. Otroci so do rana tožili in plakali. Še le spanec jih je premagal, da so se zatisnile trudne oči.

Blaznost avstrijskega nemškega časopisja.

Nemško časopisje, zlasti pa klerikalno, dela vse Srbe sokrivi zločina, in to je bilo povod, da so se vršile take demonstracije na Dunaju in drugod. Le v tem slučaju, ko gre za osovražene Srbe, se dela tako. Ko je pa n. pr. Italijan Luccheni umoril cesarico Elizabeto, ni nikomur prišlo na misel, da bi delal vse Italijane odgovorne za čin blaznega.

Srbski ministrski predsednik o atentatu

Srbski ministrski predsednik Pašić je izjavil: Atentat v Sarajevu je vse nas globoko presunil in vsa Srbija sočustvuje v tej nesreči s sivolasim avstrijskim vladarjem in z vsem cesarskim domom. Atentat sta izvršila dva avstrijska državljana, ne, niti to ne, dva otročaja, dva blazneža. Kako se potem more Srbijo klicati na odgovornost radi dejanja teh dveh dečakov?! Ako bi nas bila avstrijska policija opozorila na Prinčipa in Čabrinovića v času, ko sta se mudila v Belgradu, bi jih dala naša vlada nadzirati in strogo opazovati. Toda avstrijska policija tega ni storila. Nasprotno! **Ko je srbska policija hotela Čabrinovića aretirati, odnosno izgnati, je interveniralo avstro-ogrsko poslaništvo v Belgradu za Čabrinovića in mu je celo izdalo spričevalo dobrega vedenja.**

Treba je konstatirati, da prestolonaslednik Fran Ferdinand ni bil v Srbiji nikdar predmet častniških ali političnih napadov, zato je docela neresnično, da bi v srbski javnosti vladalo kakšno posebno sovražno razpoloženje proti pokojnemu nadvojvodi. Doslej je izvršila Avstro-Ogrska pri nas samo eno demaršo: Dala je srbski vladi na razpolago imena v Pakracu relegiranih učiteljskih in političnih napadov, ki se sedaj nahajajo v Srbiji. Ako bi monarhija izvršila še kako drugo demaršo in zahtevala kako eventualno preiskavo, bo Srbija seveda storila vse, kar bi v tem slučaju storila tudi vsaka druga civilizirana in kulturna država.

Zdivjani Frankovci.

Pristaši Frankove stranke ali furtunaši so, o čemur smo že poročali, tudi v Za-

grebu hoteli vse uničiti. Ker se je vršil o o tem času hrvatski sabor, so tudi njih poslanci nastopili kot divjaki v saboru ter kričali: Morilci, kje imate bombe? Na vesala z vami itd. Tako so se hrvatski klerikalci našli tudi v objemu z našimi in tako so pokazali svojo žalost nad smrtjo blagega prestolonaslednika! Klerikalec je povsod enak, človeških čustev nima, pač pa zločinsko izrablja vsako priliko za napad na nasprotnike.

Napadalci

V zadnji številki smo omenili oba napadalca Čabrinovića, ki je vrgel bombo, toda hvala Bogu brez smrtnih posledic, ter mladega morilca Prinčipa. Kaj sta imenovana izpovedala pri preiskavi, listi obširno poročajo, toda vse to ni nič res, kajti preiskava se vrši tajno in se izpovedi ne bodo prej objavile, dokler ne bo končana. Vse torej, kar pripovedujejo listi, je izraslo le v bujni domišljavi glavi ponajveč ogrskih in židovskih častnikarjev. Vendar priobčujemo tudi mi, kaj je baje Čabrinović izpovedal. Rekel je:

„Pred nekaj tedni sem bral v Belgradu v neki kavarni, da bo prestolonaslednik Fran Ferdinand koncem junija prišel v Sarajevo. List sem pokazal Prinčipu, ki sem ga že delj časa poznal. Oba sva se potem domenila, da se sestaneva drugi dan v nekem bližnjem parku. To se je zgodilo. Sedla sva na neko klop in se menila. Sklenila sva, da hočeva kot Srba umreti za svojo domovino. Sklenila sva usmrtiti prestolonaslednika, njegovo soprogo in vse spremstvo. Najprej sva se obrnila, do Milana Pribičevića, tajnika Narodne Obrane, ki je sedaj član srbske vojske in namestnik šefa generalnega štaba. Pribičević je bil leta 1906. kot nadporočnik dezertiral iz avstro-ogrske vojske ter je brat hrvatskega poslanca Svetozarja Pribičevića in Valerijana Pribičevića, ki sta v takozvanem velikosrbskem veleizdajniškem procesu v Zagrebu leta 1908. igrala veliko vlogo. Pribičević naju je poslal k četašu Ciganjeviću, ki je sedaj uradnik srbskih državnih železnic. Ciganjević je rekel, da lahko preskrbi bomb iz arzenala v Kragujevcu, zahteval pa je, da mu sveto obljubiva, da bova ravnala popolnoma po njegovih navodilih. Dobila sva od njega 6 bomb in 6 revolverjev. Preskrbeti pa sva morala še štiri ljudi, ki bi metali bombe. Ko bi eksplodirala prva bomba, naj bi bili vsi zarotniki pometali svoje bombe stran. Vsak atentator bi moral držati v desnici bombo, v levi pa stekleničico s ciankalijem, ki bi jo moral takoj po izvršenem atentatu izpiti. Tudi Prinčipu je dal Ciganjević toliko ciankalija, da bi bilo zadostovalo, da umori s tem 6 ljudi. V Belgradu sva dobila še tretjega tovariša, dijaka Triška Grabesa. Vsak posebej smo se odpeljali v Sarajevo. Bombe smo si razdelili na dan atentata ob pol 10. dopoldne v slašičarni Flejnić. Prinčip je prinesel bombe in revolverje s seboj. Dal

je vsakemu po eno bombo in en revolver in tudi stekleničico s ciankalijem. Poleg nas treh pa so bili z nami sporazumljeni še trije drugi, imena teh zarotnikov pa ne bom povedal. Ostali smo še nekaj časa v slašičarni, potem smo odšli. Jaz (Čabrinović) sem se postavil pri mostu Čumarija, Prinčip je stal na Applovem nabrežju. Grabes pa nekaj sto korakov naprej.

Zadnje preiskave

Ogrski listi pišejo:

V Bosanski Dubici aretirani Vaso Čubrilović je izpovedal, da je dobil bombo od hrvatskega učiteljskega Jovo Kranjčevića. Kranjčević, ki so ga aretirali, je izpovedal, da je vrgel svojo bombo v Miljačko. Policija pa bombe v Miljački ni našla. Kranjčević je nato izpovedal, da je dal bombo svojemu očetu, vpokojenemu orožniškemu četovodji Svetozarju. Svetozar Kranjčević, ki so ga aretirali zopet pravi, da to ni res, njegova žena pa, ki so jo tudi aretirali, pa je priznala, da je dobila od sina bombo in brovning ter da je oboje zakopala v parku pred vladno palačo. Tam so bombo tudi res našli. Vsi trije Kranjčevići so aretirani. Ta — četrta — bomba je bila zavita v kos plašča, kakršne imajo zdravniki pri obdukcijah. Na tej sledi je policija nadalje preiskavala ter dognala, da ima Čubrilović sestro Maro, ki je omožena s sekundarijem dr. Bočunićem. Ko je prišla policija k dr. Bočuniću je ta baje zaklical: Jaz sem izgubljen! ter se hotel zastrupiti. Samomor pa so dedekivi preprečili. Hišna preiskava je nato dokazala sokrivdo dr. Bočunića. Policija je aretirala nato tudi bolniškega slugo Markovića, ki je mnogo občeval v krogih, kamor je zahajal tudi dr. Bočunić. V Zemunu aretirani Stevo Popović je izpovedal, da je bombo skrnil v neki hiši v Koturovi ulici. Policija je to hišo izsledila. Je to dom srbskega društva „Prosvete“. Bombo so našli zakopano v kleti, ki spada k stanovanju odvetnika dr. Gostića. Popovićev oče je profesor na sarajevski državni gimnaziji. Šesti sokrivec je zbežal, policija ga zasleduje ter mu je baje že na sledu. V ponedeljek aretirani Krupčić in Milošević sta obdolžena, da sta vedela za atentat in da sta imela nalog preprečiti aretacijo Prinčipa.

RAZGLED PO SVETU.

Istrske deželnozborske volitve.

V soboto so se vršile ožje volitve iz mestne kurije v Pulju. Nasproti sta si stala hrvatski narodni kandidat bančni ravnatelj Josip Stihović in kamoraš Fabbro. Pri volitvah je dobil Josip Stihović 439 glasov, kamoraš Fabbro pa le 359 glasov. Izvoljen je torej v III. puljskem volilnem okraju Hrvat Stihović za deželnozborskega poslanca. Italijani so v zadnjem času, tik pred volitvijo, beračili pri Nemcih za nji-

hove glasove, a vse to jim ni nič pomagalo. Zmagali so zavedni narodni Hrvati. Vsi Nemci so glasovali kot en mož za kamoraša Fabbra. Našli so se torej Nemci zopet v objemu z Italijani, a tudi ta zveza jim ni nič pomagala, pogoreli so popolnoma. Narodna zavest slovenskih in hrvatskih volilcev je pri teh volitvah zmazala!

Hrvatski frankovci vrženi iz sabora.

Klerikalni frankovci so najprej priobčili v Zagrebu pogrom na Srbe in njih imetje in potem še v saboru kričali in zmerjali na hrvaško srbsko koalicijo, tako da je večina sabora ne na predlog kakega Srba, ampak na predlog Hrvata sklenila najhujše kričače izključiti. To se je tudi zgodilo in sabor bo lahko nadaljeval svoje seje.

Nova inšpektorja armade in mornarice.

Za vrhovnega inšpektorja celokupne armade bo imenovan nadvojvoda **Friderik**, za inšpektorja vojne mornarice pa admiral **Anton Haus**. Preje ste bili obe ti dostojanstvi združeni v osebi prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Zarota proti ruskemu carju.

Nekateri listi poročajo, da je francoska policija izsledila anarhistični komplot proti ruskemu carju. Atentat naj bi se bil izvršil ob priliki poseta ruskega carja na Francoskem.

Albanija.

Prenek Bib Doda je vendar prišel k knezu in zahteval denar in orožje oziroma strelivo. Pravijo pa, da je knez Wied brez denarja in pojde zopet nazaj na Nemško. Na Dunaju so začeli nabirati prostovoljce, toda vlada jim je to prepovedala. Tudi na Nemškem se zbirajo prostovoljci in 27 jih je že prišlo v Drač. Baje so rumunsko vlado naprosili, da pošlje 6000 vojakov v Albanijo, toda Rumunska noče tega storiti, ker je to število premajhno za ukrotitev vstašev, blamirati se pa noče.

Slovanska liturgija v Srbiji.

Papeževa stolica je priznala dodatek h konkordatu, ki določa, da se pripusti v onih katoliških cerkvah v Srbiji, ki za to prosijo, staroslovenska liturgija. Enako je tudi v Črni gori.

SLOVENIJA.

s »Poslušat gremo, kako se bodo zopet lagali.« V nedeljo se je izrazil neki star kmečki mož proti gotovi osebi na vprašanje, kam gre, takole: V »Union« gremo poslušat, kako se nam bodo zopet lagali! Pa pravijo klerikalci: »Mi, ki imamo narod za seboj!« Ne, naroda nimate za seboj, ker drugače ne bi prišle omenjene besede iz ust poštenega kmečkega starčka. Mož Vam je s tem povedal, nele, da je vse laž, kar ste govorili, ampak, da je tudi

laž vse, kar hočete povedati. Tu imate nad seboj dvojno, grenko in zaslužno obsodbo.

s **Zakon z dne 10. maja 1914**, veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se izpreminja deželni zakon o razdelbi skupnih pravic do njih uživanja in oskrbovanja, je izšel v XI. kosu deželnega zakonika, izdanega in razposlanega dne 25. junija 1914, ter stopi dne 9. julija 1914 v veljavno moč.

s **Iz deželnega odbora**. Konceptnim praktikantom se imenuje absolvirani pravnik Stanislav Mačič. — Ker si je občinski odbor v Jesenicah, **čeprav obstoječ zgolj iz pristašev S. L. S., tako tudi v laseh**, da ga ni mogoče več brzdati, se bo deželni vladi predlagal **razpust**, če se zadeva v osmih dneh ne uredi mirnim potom. Gerent bo v tem slučaju po volji večine deželnega odbora deželni tajnik in državni poslanec dr. Lovro Pogačnik. — **Pogajanja z vlado glede šolskega zakona obetajo kompromis. Za ta slučaj bo sklicano še tekom poletja zasedanje deželnega zbora ad hoc.** — Deželnemu zboru se predloži načrt mitniškega zakona. — Odobri se predlog Deželne banke, da dovoli mestni občini ljubljanski posojilo v znesku 1.100.000 kron. — Zadeva inkorporacije Žumberga in Marindola v kranjsko deželo se pri c. kr. centralni vladi s primerno utemeljitvijo urgira. — Zgradba mostu čez Ljubljanico na (zveza Moste-Štepanja vas) in dotične ceste se odda tvrdki Müller za svoto 67.450 K. Sklepu ljubljanskega občinskega sveta na zazidavo trga Tabor se ne pritrudi, pač pa menjalni pogodbi med mestno občino in tvrdko Souvan sin, vsled katere se bo primerno reguliral Muzejski trg. — Za uredbo šolskega vrta na Brezovici se dovoli izredna subvencija 800 K. Končno se dovolijo podpore različnim gasilnim društvom, seveda le takim, ki so včlanjena v klerikalni deželni zvezi.

s **Žalovanje pri naših klerikalcih**. Sarajevski zločin je napolnil vsa srca avstrijskih državljanov z globoko žalostjo in zlasti Slovenci smo odkrito in jasno pokazali, da nas je hudo zadela smrt blagega prestolonaslednika in njegove soproge. V Ljubljani n. pr. ni bilo hiše ali hišice, kjer ne bi vihrala žalna zastava raz strehe. Ta žalostni dogodek so pa poskušali naši klerikalci z brezčutno nesramnostjo izkoristiti v svoje strankarske namene. »Slovenec« in »Domoljub« sta takoj začela udrihati po Srbih sploh in potem sta prišla na liberalce ter tudi slovenske napredne liste in osebe oblatila s podlim namenom, da nahujskata vlado in svoje backe nad politične nasprotnike. Njih nameni so šli še dalje. Radi bi se izkazali s tistim divjaštvom kakor njih hrvaški bratci frankovski furtimaši, da bi zvalili za pretečeno nedeljo svoje zaslepljenice v Ljubljani in priredili poulično demonstracijo z razbijanjem naprednih hiš ali zavodov. Vsa pisarija v »Slovencu« je bila taka in bilo je tudi pričakovati, da bodo na skodu nahujskali ljudi in da bi šli ti

razbijat. No, ta nesramna falotska nakana se jim ni posrečila, kajti svojih ljudij prvič nimajo več tako na vajetih, da bi jih dobili za protizakonita dejanja, drugič je pa Ljubljana za klerikalce tako kislo jabolko, da bi napredni Ljubljančani z mokro cunjno napadili klerikalne podivjance, ko bi hoteli napadati. Klerikalci so to dobro vedeli in pogum jim je padel v hlače, kajti napredna Ljubljana je bila pripravljena, zadušiti vsak poskus kake nasilnosti. Značilno pa je to in le kaže, da tako žalovanje, ki se hoče izrabiti za napadnje političnih nasprotnikov, ni pravo, ni resno, da je le povod za lopovske denunciacije lastnih bratov. In v tem so klerikalci mojstri, kar so že opetovano pokazali.

s **Klerikalni shod v Unionu** pretečeno nedeljo ni bil izraz željenih čustev nad sarajevskim zločinom, ampak dr. Šušteršiču se je s tem dala prilika, da je kot prvi slovenski patriot kazal na liberalce kot veleizdajalce ter sumničil politične nasprotnike. Dr. Šušteršič je bil znan po svoji govorniški surovosti, toda kot deželni glavar je moral malo omiliti svoje nastopanje. Sedaj mu je bila zopet dana prilika, da je pod krinko patriotizma lahko izlival gnojnico na Srbe sploh in na vse liberalce posebej. Gabi se nam tak govor vsakega človeka, toda gabi se nam mora še bolj, da ta človek sedi na prvem mestu v deželi kot cesarjev zapnik in da ima take manire. Kot divji indijanec je nastopil in s hreščočim glasom po rovtarsko kričal, da je vsak svobodni človek izdajalec. Seveda rad bi se navzgor prikupil, ker je klerikalno dijaško glasilo »Zora« priobčila tak veleizdajalski članek, da je bil zaplenjen. Hinavščine pa, ki jo kažejo klerikalci navzgor in takrat, ko mislijo, da jih nihče ne opazi, pa ne bodo več zbrisali. Hinavščina in podla infamija je znak te stranke, ki se imenuje katoliška.

s »**Zasramovalec križa**«. Pri zadnjih državnozborskih dopolnilnih volitvah na Notranjskem so klerikalci agitirali zoper nasprotnega kandidata župana Lavrenčiča tudi s tem, da je baje župan Lavrenčič ob priliki svoje izvolitve za deželnega poslanca zasramoval križ. »Domoljub« je pisal na dolgo in široko o tem, kako se je po Postojni zasramovala sveta krščanska vera — dan pred volitvijo pa so celo raznesli vest, da je dal župan Lavrenčič pokopati Mater božjo. Županu Lavrenčiču se je posrečilo dobiti enega takega razširjevalca, namreč Antona Petriča iz Dupelj na Vipavskem. Postavil ga je pred okrajnim sodiščem v Vipavi na odgovor. Tu pa je Petrič začel tajiti, češ, da on kaj takega ni nikdar trdil. Toda priče so potrdile, da je Anton Petrič o županu Petriču govoril, da je zasramovalec križa. Zato je bil Anton Petrič **obsojen na tri dni zapora, postreženega z enim postom**. »Domoljub« ima sedaj zopet eno žrtev več.

s **Na zdravje!** bralcev ponavljamo: pristni dobite obe preizkušeni reelni sred-

stvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa-fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa-kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako-le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 318 (Hrvatsko). Ti, iz prirodnih zdravilnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, med tem, ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa-kroglice« franko na vašo pošto za 4 K.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Ij Kos železa mu odletel v levo roko. Osemnajstletnemu kovaškemu pomočniku Matevžu Foretu iz Savelj je odletel dne 30. p. m. med delom kos železa s tako silo v levo roko, da mu jo je težko poškodoval.

Ij Nesreča pri streljanju. V Podmolinu pri Dobrunjah se je ponesrečil 18letni delavec Josip Vrečar s tem, da mu je pri streljanju s patrončki odletel kos patrončka v desno oko in ga težko poškodoval.

Ij Ogenj radi strele. Dne 29. p. m. popoldne je udarila strela v hišo Katarine Kren iz Klanca, politični okraj ljubljanska okolica. Hiša, ki je bila krita s slamo, se je takoj vnela in je do tal pogorela. Posestnica Kren ima škode 2000 K, zavarovalnina pa znaša samo 300 K. Ob istem času je udarila strela tudi v gospodarsko poslopje posestnika Valentina Črneti iz Sneberij. Poslopje je celo pogorelo. Črne ima 3000 K škode, zavarovalnina znaša 2500 kron.

Ij Samomor. Pred par dnevi se je obesil 39letni posestnik in gostilničar Janez Grum v Studencu pri Mar. Dev. v Polju.

Ij Hlod mu je padel na desno nogo. 35letnemu tesarskemu pomočniku Janezu Dimniku iz Zgornje Zadobrave je padel te dni pri skladanju hlod na desno nogo in mu jo je zlomil.

Ij Poskušen vlom. Oni dan je prišel k zaklenjeni hiši tovarniškega delavca Antona Rusa iz Dobrunj neznan človek, ki je hotel vlomiti v spalnico, kjer je spal Rus, ki se je vrnil iz nočne službe. Storilec je napol že iztrgal železno mrežo na oknu z debelim, lesenim drogom, ki ga je prinesel s seboj. Ropot je Rusa prebudil. Skočil je s postelje in je prepodil tatu, ki je takoj pobegnil.

Ij Tatvini. Mihi Jager iz Dobrunj pri Devici Mariji v Polju je te dni neznan storilec odnesel verižico s priveskom, dva zlata prstana in dvoje oblek, eno sivo in eno modro. — Posestnici Mariji Kozina iz Čirčič

pri Hrastju je neznan tat ukradel iz nezaklenjene omare srebrno damsko uro z navadnim pokrovom, dalje dolgo zlato, ovratno verižico in kratko verižico za uro.

DOLENJSKE NOVICE.

d Sv. Gora pri Vačah. Dne 29. junija je bil naš gosp. Ivan nekako nervozen. Ne vemo, morda ni bil dovolj pohvaljen od prevzvišenega ali pa ni bil škofov sprejem dovolj lep. Nekaj je bilo, to nam priča njegova pridiga, ki se je glasila nekako takole: „Danes je pomenljiv praznik svetih apostolov Petra in Pavla, ki sta žrtvovala svoje življenje za svojega Gospoda. Tako mora tudi pravoveren kristjan poslušati in spoštovati sveto Cerkev in njene služabnike! Saj ste slišali prevzvišenega, kako so obsojali brezverske časopise. Tako mora tudi pravoverni kristjan nasprotnike svete vere zaničevati, prezirati in nobenega stika imeti s takimi brezverci!“ Gospod Ivan, to se ne sklada z nauki Kristusovimi, ki pravi: Jaz sem prišel iskat, kar je izgubljenega! Dalje: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Nikdar pa ni Kristus rekel, sovraži brezverca! Promislite, list sv. Pavla in sicer v četrti postavi v 5. in 6. vrsti pravi: Hodite modro s temi okoli, kateri so zunaj in ravnajte se kakor čas s seboj prinese. Vaše govorjenje bodi prijetno in ne neslano, da boste vedeli, kako imate vsakemu odgovoriti! Gospod Ivan, vi pa vedno hujskate k sovraštvu. Mar je to vaša naloga dana od sedanjega škofa ali ste pa toliko omejeni, da ne spoznate, kakšno seme ste vsejali. Ali se niste prepričali pri škofovem sprejemu, da ni bilo razen šolske mladine, nekaj Marinarič ter 7 vaših vdinjanih hlapcev in 2 babnic pravih ljudi poleg? Neki vaš poslušni sluga, ki se je trudil v potu svojega obličja, da je postavil nekaj obeljenih palic, je tudi prišel. Ta je tudi prenašal škofovo bisago ter je jadikoval, da je neznosno sedanje življenje. Kamor se obrnem vidim sovražne poglede: to je delo vašega blagoslova, g. Ivan.

d Škocijan. Kot nor, kot plesajoči derviš je v nedeljo na Slančjem vrhu razsajal kaplan Škrbec s prižnice čez liberalce. Bila ni pridiga pač pa hujskajoč govor političen fanatičnega popa. Za vse nesramne, podle osebne napade pokažite možje, da tudi za takega tiča veljajo paragrafi in ješpren. Razložite ljudem, da mora takšen far izginiti s svetega mesta in agitirajte, da obrnejo prizadeti hrbet cerkvi, ki dopušča, da se vsa svetost zlorablja. Pokažite ljudem v pravi luči Ricmanje, in zaleglo bo! Neizprosno boj zbesnelemu duhovniku, ki mu ni ničesar več svetega. Župnik Čuk, vi ste odgovorni za te ekscese — zastavite svojo avtoriteto, da ne bodemo prisiljeni verjeti kaplanoma, da jih vi k sličnim orgijam naravnost silite — sicer izvajamo posledice.

Hribovec.

d Samomor. 27 letni finančni paznik Franc Brinar iz Novega mesta je skočil dne 6. t. m. ob dveh zjutraj v samomorilnem nampnu z mosta čez Krko v Novem mestu, v reko in je v nji utonil. Vzrok samomora je doslej neznan.

d Umrla je v Kostanjevici na Dolenjskem gospa Frida Bučar, rojena Gatsch, soproga gospoda Lavoslava Bučarja. Cenjeni rodbini naše iskreno sožalje!

d Soteški župnik pred sodiščem. Častiti gospod iz Soteske je šel svojega farana preganjat na sodišče, ker je le ta videl, kako je župnik s svojo kuharico Reziko ob 11. ponoči iz Drenja jadral domov. Toliko poguma pa župnik ni imel, da bi se bil osebno prikazal pri sodišču, ampak je raje poslal advokata, najbrž tudi zato, da bi tožencu napravil čim največ stroškov. Obtoženi Aš iz Drenja je tudi pred sodiščem potrdil, da je videl župnika iti ponoči s kuharico domov, seveda pa nima prič. Župnik pa je poslal na razpravo dve ženski, o katerih se govori, da jih je večkrat klical v farovž in jima zagrozil, da morata zanj pričati, sicer jima ne sme noben duhovnik odveze dati. Sodnik je poskušal doseči poravnavo, toda Aš je odklonil zahtevo, naj prosi za odpuščanje, ker se ne čuti krivega, češ: kaj more on zato, da se je župnik tako pozno s svojo kuharico vračal iz vinograda. Zato, da je župnika videl, vendar ne more prositi odpuščanja. Obravnava je bila preložena.

d Požar. Dne 30. m. m. je izbruhnil v Daljnih njivah iz neznanega vzroka požar, ki je vpepelil 8 hiš z gospodarskimi poslopji. Škoda znaša 45.064 K, zavarovalnina pa samo 12.320 K.

d Iz Št. Petra pri Novem mestu. Naš župnik je v svoji pridigi povedal, da je tisti gostilničar »čifutska duša«, ki toči čez uro. Prav, g. župnik! Prihodnjič vam bomo dokazali, koliko takih »čifutskih duš« imate ravno v vaši stranki. G. Bojanc pa vas gre lahko tudi brez našega dokaza kar tožit. Boste vsaj videli, po čem so »čifutske duše« na katoliški podlagi. In g. župnik, kaj ko bi ob tej priliki tudi vašo krščansko dušo malo preiskali, nemara da bi v nji tudi kaj čifutskega našli. Na vsak način bo dobro, če si čifutske duše malo od bližje pogledamo.

d Iz Novega mesta. Kakor slišim, je moj prijatelj č. g. pater Pavel silno žalosten, ker ga je zadnji »Slovenski Dom« kar čisto prezrl. Ljuba duša krščanska, le nič preveč ne žaluj. Saj mora tudi ongava Mica čakati na svojo smrt, da bo šele »na parah« dobila tvojo sliko na prsi, v katerih zdaj kar plamti ogenj presvete ljubezni do tebe, o ljubi moj pater Pavel. Potrpi in vse drugo bo prišlo. Vidiš, tudi jaz moram potrpeti s teboj. Iskal sem te že dvakrat v spovednici, pa te nisem dobil. Pač pa sem tam v stranski kapeli slišal čudno šušljanje, ki se je časih dvignilo v glasen smeh, kakor če si imata dva, in sicer ženska in moški kaj posebnega po-

vedati. Ko sem to šušljanje nekaj časa poslušal, se mi je zdelo, da mora biti tudi v tem slučaju par, tedaj en moški in ena ženska. In če sem prav slišal, sta tudi nemško govorila. Ker cerkev navadno ni kraj, kjer bi se zaljubljeni ali sploh kaki parčki razgovarjali o stvareh, ki ne spadajo v tak sveti kraj, sem pristopical bližje. O, ljubi moj Pavel, ti ne veš, kako je še danes žalostna moja krščanska duša. Kako tudi ne bi bila. Pomisli! Tam v kapeli sem dobil še precej mladega patra in še precej mlado žensko, »pik - faj«, ti pravim, znana tercijska iz prvega razreda naše katoliške družbe. Si kaj bolj radoveden?

d iz Prečine. Pred kratkim je kajžarju Drogmanu na Shorju vse pogorelo. Ogenj je izbruhnil pozno ponoči in splošno se sodi, da ga je zanetila zlobna roka, morda cigani, iz maščevanja. Naših katoliških »fajerberjev« ni bilo na pomoč. Njih četovodja vprašan, zakaj jih ni bilo, se je moško odrezal, češ, nam bi moral kdo že zvečer povedati, da bo pri Drogmanu ob 1. ponoči gorelo. Tako je! Živio katoliški gasilci klerikalne kapljice blizu farovža!

d iz Prečine. Gotovo več očenašev na dan, kakor kateri izmed nas, izmolita naš kaplan in župnik. Ne, ker posebno rada molita, ampak ker morata, ker sta zato tudi plačana. Pustimo g. kaplana na stran, da nam ne bo očital, da hočemo ravno zaradi njega biti osebni. Pa tudi gosp. župnika ne bomo preveč pritiskali, naj nam na svojo vest in poštenje pove, če je on odkar je duhovnik, le en očenaš zmoli — zastonj, tako čisto sam od sebe, prav od srca, kakor to delajo ljudje, ki niso plačani, da molijo. Pustimo to čisto na stran. Poglejmo le od bližje, če je kakšna razlika med našim župnikom in tistim izmed naših mož, katerim kaplan očita, da sicer molijo očenaš, molijo tudi besede: Zgodi se Tvoja volja, vkljub temu pa delajo drugače kakor molijo. Tudi župnik moli očenaš in besede: Zgodi se Tvoja volja. Če ne drugače, vsaj pri maši moli župnik te besede v čisto drugače resnejšem položaju kakor pa nas kateri, tudi če je navzoč pri maši. Župnik je tedaj pravi Kristusov namestnik, on se takorekoč pogovarja s Kristusom, zavzije njegovo telo in njegovo kri. Bolj svečanega trenutka si torej sploh ne moremo misliti, in ga nas kdo tudi v slučaju, če sprejme sv. obhajilo ne more biti v tej, meri deležen, kakor ga je župnik, kajti le njemu je dana oblast, da navadno hostijo spremeni v Kristusovo telo in navadno vino v Kristusovo kri. Če si te visoke skrivnosti natanko premislimo, smo skoro v dvomu, če v takih svečanih trenutkih duhovnik ni še več kakor je Kristus sam. In ravno ko je duhovnik na višku te izredne časti, v najresnejšem trenutku, kar jih ima daritev sv. maše, neposredno potem, ko ima duhovnik Kristusovo telo in kri pred seboj na oltarju in

predno se pripravi, da oboje zavzije, zopet moli oče naš ... Zgodi se tvoja volja! Ni je slovesnejše prisege na svetu, kot jo stori krščanski duhovnik v teh resnih, svetotajstvenih trenutkih. Ali kako jo ravno on izpolnjuje, potem ko sleče mašno obleko? Kaj se pravi, če moli: Zgodi se Tvoja volja? To se pravi, vse kar je Bog glede razmerja človeka do Boga hotel ali zaukazal, to mora človek tudi izpolniti; predvsem pa to mora izvršiti tisti, ki sam o sebi trdi, da je tu na zemlji namestnik Boga. Zdaj pa pogledjmo nekatere take zapovedi, katere bi v prvi vrsti duhovniki morali izpolnjevati. Tu imamo predvsem prelepo Kristusovo zapoved, ki se nanaša posebno na duhovnika za slučaj, ko daruje sv. mašo. Ta zapoved se glasi: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti dar svoj tam pred oltarjem, pa pojdi, spravi se poprej s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar. Tako se glasi: Kristusova zapoved, ki velja sicer za vse, v prvi vrsti pa gotovo za krščanskega duhovnika. G. župnik, Tone Šmidovnik! Roke na srce! Pod svojo vestjo povejte, kdaj ste se Vi spravili z vsemi, s katerimi ste v sovraštvu, ali ki imajo »kaj zoper Vas«, predno ste stopili pred oltar? Zakaj se te zapovedi nikdar ne spomnite vsaj ko ste že pri oltarju, zakaj ne greste in se preje spravite s svojim bratom in se še le potem vrnete v cerkev in odpravite svoj dar tistemu, čigar namestnik hočete biti? Aha, že vidim, kako se smejete, pa pravite, saj to ni mogoče izvršiti, ker sicer bi najbrže nikdar ne mogel maševati. Tako, tako, g. župnik! Vi torej veste, da je to za Vas neizvedljivo, dasi bi bilo lahko ali težko, če bi le hoteli, pa vendar dan na dan pri maši ponavljate isto svečano obljubo, katere pa v resnici nikdar ne izpolnjujete. Povejte, kje je pa ta doslednost med tem, kar molite in med, tem kar nasprotno delate? In Vaš kaplan se upa našim priprostim možem javno očitati nedoslednost, če molijo: Zgodi se Tvoja volja, pa vseeno bero »Slov. Dom«. Ali ni tako očitanje ne samo nespametno, marveč tudi za vaju oba, za vas večino duhovnikov naravnost toplja samozaušnica? »Slov. Dom« čitati ni Kristus nikdar prepovedal, da pa se morate vi duhovniki pred mašo spraviti s svojimi nasprotniki, to pa je izrecno zapovedal. Kje je torej večja nedoslednost, pri Vas ali pri nas? Ali ta zapoved ima še višji pomen v zvezi z obljubo, ki jo tudi molite koncem očenaša. Mar ne molite tudi: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom.« Recimo, da je preje omenjena Kristusova zapoved v praktičnem življenju težko ali sploh neizvršljiva, ker imajo dostikrat tudi res dobri duhovniki nehote svoje nasprotnike ali pa take nasprotnike, ki odklanjajo vsako spravo. Ampak to pa vsak človek brez kakega posebnega pota lahko stori, da svojim sovra-

nikom odpusti. In vsakdo kdor se imenuje kristjan in ki moli očenaš, bi to tudi moral storiti, zakaj drugače nesramno laže v svojem razgovoru z Bogom, ko ga prosi za odpustanje grehov, češ, ljubi Bog, saj tudi jaz odpustim svojim dolžnikom. Koliko onih kristjanov, koliko onih krščanskih duhovnikov, ki v očenašu tako obljubo, tako zagotovilo nasproti Bogu samemu morda po stokrat ali še večkrat na dan izrečejo, koliko jih je med njimi, ki jo tudi izpolnjujejo? G. kaplan, zdaj sva prišla na tisto pravo pot, ki sem si jo že dolgo želel, da Vam in Vašim sobratom na podlagi vzgledov dokažem, kako samo nedosledni ste, ampak kako se pri vsakemu očenašu Bogu v obraz — lažete.

d iz Prečine. Poglejte no, kakšni čudeži se gode na svetu. Jaz vsaj upam, da se Katoliška tiskarna v Novem mestu nahaja še na tem svetu in da se ni v tistem trenutku podrla, ko so v »Dol. Novicah« tiskali tako pohvalo »Slov. Doma«, kakoršne še ni bil deležen. V dopisu iz Prečine (?) čitamo v »Dol. Novicah« črno na belem, da je »Slov. Dom« postal »silno« — pomislite »silno pobožen«. Naa, kaj takega pa še ni bilo. Sami o sebi smo sicer vedno trdili, da smo »pobožni«, kolikor je v danih razmerah sploh mogoče poštemu človeku biti pobožen, ampak, da bi bili tako »silno« pobožni, kakor katoliške »Novice« potrjujejo, tega pa nišmo pričakovali. Torej gospod škof, dajte hitro svoje prokletstvo nad našim silno pobožnim listom umakniti, napišite še ta teden pastirski list, pustite ga oznaniti po vseh farah cele dežele, da je ta doslej prokleti »Slov. Dom« spodobno se spokoril in postal »silno pobožen«. Na vsak način pa ljubi brumni klerikalci storite silno dobro delo, če se hitro naročite na »Slov. Dom«, vsaj v kontroband ga nikar več ne berite. Še lansko leto, tako utemeljuje katoliško glasilo v novomeški tiskarni svoje krasno izpričevalo, še lansko leto je ta presneti »Slov. Dom« pisal: »Kdor veruje, da je bil Jezus v Betlehemu rojen, temu ni več pomagati«. — Res, pomislite ljudje božji, kako silno radi nas imajo ti katoliški ljudje. Še letos se natanko spominjajo celo tiste številke »Slov. Doma«, v kateri stoje prej omenjene besede zapisane. Kdo bi si bil še to mislil! Ja, ali preljudi naši »nakatoliško-podlagarji«, morda pa ste bili nekoliko prehitri s svojo javno pohvalo? Kdo vam pa garantira, da glede onega, kar je »Slov. Dom« lani pisal o Kristusovem rojstvu, nišmo kakor Pilat, ki je dejal: Kar sem pisal, sem pisal? No, pa da vas ne spravimo še enkrat preveč v zadrego, napravimo kompromis. Tudi mi priznamo, da je bil Kristus rojen v Betlehemu, ker stoji tako zapisano — če se ne motimo — samo pri dveh evangelistih (sv. Matevž in sv. Lukež.) Nasprotno pa vi na svojo vest in poštenje (če ga le še kaj imate) priznajte, da je »Slov. Dom« Kristusovo rojstvo v Nazaretu skušal dokazati samo na podlagi dokazil iz evan-

gelija in sv. pisma. In priznajte tudi, da je „Slov. Dom“ ob koncu svoje tozadevne čisto stvarno razprave ponudil sedanjemu župniku v Šmihelu, g. Štefanu Trškaniu gostoljubnost v predalih „Slov. Doma“, da dotična dokazila ovrže, če jih more. (Ker jih do danes še ni ovržel, torej jih revež ne more.) In priznajte tudi, da „Slov. Dom“ ni prav nikogar silil verovati v eno ali drugo, nasprotno, še izrecno izjavil je, da je za vero v Kristusa pač vseeno, ali je bil rojen v Nazaretu ali v Betlehemu, ker ne **vera v kraj**, ampak **vera v osebo** je za kristjana merodajna. Da je temu res tako, pogledjte prav značilen dokaz o Kristusovem Vnebohodu. Izmed 4 evangelistov dva in sicer sv. Matevž in sv. Janez, torej glavna dva Jezusova učenca, o kakšnem vnebohodu sploh nič ne omenjata v evangeliju. Pač pa to storita sv. Marko in sv. Lukež, torej dva, ki sta šele po Kristusovi smrti postala apostola. Dočim se je vnebohod po sporočilu sv. Marka vršil v **Jeruzalemu v sobi**, kjer je Jezus sedel z enajsterimi pri mizi (glej evangelij sv. Marka 16. pogl. od 14.—19. vrste) sporoča sv. Lukež, da se je vnebohod vršil (**en sobotni dan hoda od Jeruzalema**) v **Betaniji (na Oljski gori)** (glej tudi evangelij sv. Lukeža 24. pogl. 50.—52. vrsta, glede kraja Oljska gora glej tudi Dejanja apostolov I. 12.) — Pa dosti tega. Ne bi bili se teh vprašanj dotaknili, o katerih nam še boljši teologi kot je prečinski dopisnik „Dol. Novic“, ne more dati povoljnega odgovora, da nas gospodje okoli „Dol. Novic“ na to pot niso sami izzivali, in sicer čisto nepotrebno. In ker smo zvedeli, da duhovniki sploh take razprave „Slov. Doma“ izlorablajo pri ljudeh, katerih možgani prenesejo k večjemu kakšne žgance in zelje, naj se gospodje kar pripravijo, da se v jamo, ki nam jo kopljejo, še sami zvrnejo. Torej gospodje, raje napravimo kompromis vsaj glede vseh teh stvari, katere vi še manj razumete kakor mi. Da tak kompromis želite, posnamemo iz nadaljne vsebine dopisa v „Dol. Novicah“. Piše namreč, da je „Slov. Dom“ „zdaj kar naenkrat začel tako lepo pisati, da bi človeku skoro solze prišle v oči.“ — Pomislite ljudje božji, ta dozdej po vseh cerkvah prokleti „Slov. Dom“ zdaj tako lepo piše, da še kakšnemu božjemu namestniku skoro solze silijo v oči. Mejdunaj, to ti je pa kerlc ta „Slov. Dom“. Ima dopisnika pri nas, katerega dopisi bi bili veliko bolj primerni za „Bogoljub“ nego za „Dom“. — Ste slišali tudi to pohvalo ljudje božji, in še ne padete v omedlevico? O tistem pa, da „Novičarjev“ dopisnik ne veruje prav, če ima „Slov. Dom“ v naši fari tako imenitnega dopisnika, da ga mora še sam pohvaliti, se pa raje ne bomo pričkali. Prvič že ponos in čast naše fare zahtevata, da ljudje vsaj zunaj mislijo, da naša fara premore takega kujona. Drugič pa je ravno zdaj že dovolj vročine, zakaj naj bi Mrvarjevemu Franceljnu v Kandiji in še komu drugemu, ki tudi ni večno v Prečini, še bolj

vroče postalo, če bi hoteli še taka kočljiva vprašanja resneje razmotrivati. Da naj bi prečinski dopisnik „Slov. Doma“ „samo zaradi par temeljitih pomot, ki so se mu vrinile v „sestavek“, nesel svoj „spis“ popraviti kakemu srednje nadarjenemu ljudskošolskemu učencu, ki mu z lahkoto popravi tiste napake“ — za ta prijazni nasvet blagoslovljeni gospod novičar iz Prečine (?) prav lepa hvala — do prihodnjic, ko se Vam to posojilo z obrestmi povrne. Torej na svidenje!

d Iz Št Petra pri Novem mestu. Naš župnik hoče na vsak način vprizoriti v naši fari še večji nemir, še večje sovraštvo, kakor ga je za prave kristjane že preveč tudi brez takega hujskača v talarju. To napihnjeno človeče, ki se je že po svoji gizdalinski obleki sam in javno odrekel pravici biti spoštovan kot duhovnik, ker pravi duhovniki hodijo drugače spodobneje opravljeni kakor on, ki v družbi žensk po farovžu pri polni mizi napol slečen ali v beli obleki kot kak „cukerbeker“ poje zaljubljene fantovske pesmi, ta človek, ki je več v gostilnah kakor doma, pa grozi, da bo gostilničarje v red spravil. Za počiti od smeha, če bi na drugi strani ne bilo prežalostno, kaj ta človek na prižnici uganja. Za en del je prav tako. S svojo sodbo o njemu neljubih osebah je to pot sam sebe obsodil, pa tudi njegovega zvestega poki-mača Bojanca ter sploh vse klerikalne gostilničarje. Že zadnjič je pridigal, da bo za št. peterske gostilničarje preskrbel policijsko uro. Ker tako visoki še nismo v naši občini, da bi imeli policaja, bo najbrže ta posel sam prevzel. Čas ima za to, pa tudi talent gotovo večji za policaja, kakor za duhovnika. Samo to se bojimo, da bo župnik kot policaj tudi vestno opravljal svojo nočno službo. Že njegova groznja na prižnici je precej šepala na eno stran. Kdor ga je slišal, je lahko uganil, komu naj bo odslej veljala policijska ura. Samo dva gostilničarja sta mu posebno pri srcu. Eden je blizu njegovega farovža, drugi je nižje doli pri Otočicah. Z Bojancem bo policaj prišel v nasprotje z župnikom. Župnik je namreč najboljši gost pri Bojancu in zanj bo moral naročiti drugo policijsko uro iz kakšnega bolj zapadnega kraja, kjer je tedaj šele 10. ura ponoči, ko je pri nas v Št. Petru že 2. zjutranja ura. Da tako-le uro bo moral naročiti, pa bo prav hodilo za Bojanca in župniku kot policaju. Za ona dva gostilničarja pa naj pusti kar naprej uro na zvoniku za policijsko uro, ki je doslej veljala za Bojanca in župnika, pa bo za vse prav. Glede licenc za godbo in pleš in za čas čez policijsko uro, pa bo dobro, če se naš duhovni policaj drži dosedanjega reda. Ta je namreč naravnost vzoren. Skozi 5 let ni nihče plačal licence, tudi katoliški oča Bojanec ne, čeprav bi bil po številu prepovedanega sadu ravno Bojanec moral šteti lepe kronce v občinsko blagajno. Naj gre tudi po tem vzornem redu pod vlado novega policaja v talarju še dalje naprej, pa bo za

vse prav. Tudi naš „policaj“, ki si je samo iz previdnosti za vsak slučaj, če bi njegov kolega iz farovža le preveč sitnaril in vtikal svoj rdeči nos, kjer ga nič ne skrbi, zapomnil vse tiste slučaje, ko so župnikovi prijatelji točili in godli in plesali dokler so hoteli, ostane tudi za naprej v svojem poslu. Če zaloti ponoči katerega takih, ki na katoliški podlagi lezejo skozi okno po kakšno „odvezo“, bo kar zamižal, kakor da nič ne vidi, nič ne sliši. In če njegov čast. kolega iz farovža pod bremenom svoje težavne nočne službe kje spotoma obnemore, morabit celo kje v kakšnem jarku ob cesti, ga bo lepo spravil domov v svinjak, da se zgoraj v salonih kaj ne pomaže. Vidite g. župnik, mi nismo taki, da bi se ne dali tudi pogovoriti. Ampak Vaši osebni napadi v cerkvi, Vaša preganjanja celo otrok tistih, ki jih Vaš fini želodec ne more lahko prebavati, Vaše hujskarije faranov v škodo gotovih obrtnikov, vse to in še drugo zna Vas samega še tepsti po grbi. Kakor Vi na nas, pazili bomo tudi mi na Vas odslej še bolj ko doslej in to veste, da ob taki vročini ni priporočljivo s preveč maslom na glavi se preveč izpostavljati solncu. Ne pozabite pa tudi, da imate v sosednih občinah med gostilničarji mnogo prijateljev. Le pomislite, kaj bi oče Štembur v Kandiji počel, če bi kdo od naše stranke njemu in njegovemu policaju obesil za vrat — policijsko uro. On sicer ima policaja in policijsko uro. Ampak policaj mora ob času, ko oče Štembur točijo v treh svojih gostilnah, doma stražiti svojo ženo, policijska ura v Kandiji pa kaže 10, ko je na rotovžu v mestu že dve proč čez polnoči. In še to g. župnik dobro premislite, preden pri nas vpeljete policijsko uro. Vaši duhovni bratje nekje ne daleč od nas dostikrat neki kar pri kvartah čakajo na prvo mašo . . . pa ne plačajo nobene licence. Zdaj si pa mislite, kako bi to zgledalo, če bi se enkrat tudi k nam zaleтели pri kvartah čakati na mašo, Vi bi jim pa že ob 10. zvečer napovedali policijsko uro. — Dajte mir, če ne bo dir, častiti policaj iz farovža!

GORENJSKE NOVICE.

g Škofja Loka. (Okrajna hranilnica in posojilnica). Kot posnemamo iz ravnokar izdanega poročila za leto 1913 je imela tukajšnja hranilnica sledeči denarni promet: Vseh prejemkov je bilo 1,327.493,72 K, vseh izdatkov pa 1,301.512,74 K, tedaj je skupni denarni promet znašal 2,629.006,46 K. Zavod šteje 465 članov z 708 deleži v vrednosti 7189.— K. Vložilo se je tekom lanskega leta 387.441,85 K, dvignilo pa 431.372,52 K. Vse hranilne vloge koncem leta 1913 so znašale 1,600.433,27 K. Vsa posojila koncem leta 1913 so pa znašala 1,296.194,33 K. Naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih 266.667,09 K.

Čisti dobiček pa je znašal 2,326.01 K. Kot je videti, zavod vrlo napreduje tako tudi kljub neugodnim razmeram, katere se je občutilo posebno v pretečenem letu, kar znači, da je v dobrih rokah. Zavod zasluži popolno zaupanje.

g **Z vrelim mlekom se je opekla.** 18letna posestnikova hči Jožefa Potokar iz Velikih Češenj je prevrnila te dni nase lonec z vrelim mlekom in se je nevarno opekla.

ZAGORSKE NOVICE.

zg **Žalna zastava na »Sokolskem domu« raztrgana!** V znak sožalja vsled smrti prestolonaslednika, smo razobesili črno zastavo na »Sokolskem domu«. V nedeljo ponoči so jo hudobni zlikovci raztrgali. — Starosta »Sokola« Poljšak je to takoj javil orožništvu ter zahteval, da se naj vrši stroga preiskava. — Vse kaže, da so to umazano dejanje storili podivjani fanatični klerikalni pobalini. — Minulo soboto je prinesel »Slovenski Narod« notico, v kateri se je poročalo, kako se je vršilo cerkveno žegnanje dne 29. junija. Kljub temu, da so že vedeli v župnišču za zločinski umor v Sarajevu, se je vršila slavnost brezobzirno naprej in v cerkvenem govoru se je trboveljski župnik h koncu spomnil v treh kratkih stavkih umora prestolonaslednika in njegove soproge. — To poročilo je učinkovalo na naše klerikalce kakor mrzel tuš. Maščevanje je moralo biti in to je bilo, da so nam zastavo s »Sokolskega doma« strgali. Kdor ni bil slep, ta je lahko v nedeljo popoldne videl, kako sumljivo so se skrivali klerikalni pobalini, od katerih so se nekateri še celo udeležili shoda v Ljubljani. — Klerikalci širijo govorico, da smo mi sami to ostudno dejanje storili. — Mi smo mirni na vse te govoriče, ker vemo, da med našimi vrstami ni takšnega človeka. — **Zahtevamo pa, da se izroči preiskava nepristranski osebi,** da bo našla krivca, ki se je drznil, storiti to dejanje. — V tukajšnjega stražmojstra Legata pa ne moremo imeti popolnega zaupanja, ker on očitno kaže, da je klerikalec. Javno se govori v Zagorju, da je pred kratkim podpisal prošnjo na deželni odbor kot orožniški postajevodja, da bi se tukajšnjega vodjo boletnega urada Rupnika ne premestilo, ker je zvest in delaven član klerikalne stranke, torej nenadomestljiv agitator. — Kot človek je lahko to storil Legat, kot nepristranski orožnik bi pa ne smel kaj takega storiti. Tudi afera z županom Koprivcem še ni pozabljena. — Orožniški postajevodja Legat se ima edino naši potrpežljivosti zahvaliti, da nismo napram njemu že prej javno nastopili. Če bi danes ne prišlo to, bi tudi tega ne omenili. **Popolnoma smo opravičeni, da zahtevamo nepristransko osebo na čelu preiskave, ki bo našla storilca tega ostudnega zločinskega dejanja. Mi se popolnoma nič**

ne bojimo, če se tudi, kakor klerikalci govorijo, najde storilec umazanega dejanja med našimi vrstami. — Če imamo tak subjekt med seboj, ga hočemo iztrebiti. Lahko pa popolnoma z mirno vestjo trdimo, da ga ni, ki bi se tako daleč spozabil in storil tako dejanje.

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

o **Amer ške novice.** V Gross Kan., je umrl Josip Kmet, doma nekje od Mirne na Dolenjskem. — V premogokopu v Red Eagle, Ala., se je utrgala skala in pobila rojaka Josipa Lampiča. — 19. junija je umrl v Ralplhtonu, Pa., Ivan Ribič. Vsulo se je kamenje nanj in je bil takoj mrtev. Doma je bil iz vasi Senovo pri Rajhenburgu. — Zadruga čeških farmarjev je kupila v državi Lousiani velikansko posestvo in zgradi tam mesto z imenom Libuša.

GOSPODARSTVO.

gsp **Zatiranje muh v hlevih v poletnem času** je važno delo, ker so navadno muhe tiste, ki ponajveč povzročajo razne nalezljive bolezni. Pa tudi ponesnažijo nam vse, posebno mleko. Največ pa trpe živali pred mušjo nadlego. Muhe spraviti iz hleva bodi kmetova naloga v poletju.

gos **Premije za pogozdovanje goljčav.** Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je podelilo za leto 1913 za vspešno pogozdovanje goljav kmečkega posestva sledeče priznavalne diplome, oziroma premije in sicer: Priznavalne diplome Francetu Slanc, posestniku v Litiji, Ignaciju Zore, posestniku v Črnem potoku in Antonu Kosmač, posestniku v Radovljici. Premije v znesku po 40 kron Antonu Merzel iz Studenca ter Jožefu Šeks iz Gradiških Lazov; v znesku po 20 kron Antonu Tschinkel iz Koprivnika, Francetu Kanduč iz Brega ter Pavlu Bric iz Gradiških Lazov.

RAZNO.

* **Napadi na kralje in državne predsednike.** V zadnjih petdesetih letih so bili izvršeni sledeči atentati na kronane glave ali državne predsednike: 14. aprila 1865. je bil umorjen predsednik Lincoln v Washingtonu; 16. aprila 1866. je izvršil Karasov atentat na carja Aleksandra v Petrogradu, l. 1867. je bil ustreljen cesar Maksimilijan mehikanski; meseca junija 1867. atentat na ruskega carja v Parizu; l. 1868. je bil umorjen srbski knez; l. 1869. se je zgodil atentat na egipčanskega podkralja, v istem letu je bil izvršen atentat na Napoleona III. v Bois de Boulogne; l. 1872. atentat na angleško kraljico, istega leta je bil tudi atentat na španskega kralja. 5. avgusta 1875. je bil umorjen Gabriel Garcia

Morenos, predsednik republike Ekvador. 21. aprila 1877. je bil umorjen predsednik republike Paraguay, B. Gill. 11. maja 1878. je izvršil Hödel atentat na cesarja Viljema; 2. junija pa Nobiling, 25. oktobra 1878. je bil atentat Moncasisa na kralja Alfonza španskega, 17. novembra istega leta pa Passantesa na italijanskega kralja Humberta. 14. aprila 1879. je izvršil Soloviev atentat na carja Aleksandra, na katerega se je 2. decembra tudi v Moskvi izvršil atentat. 12. decembra 1878. je bil izvršen atentat na indijskega podkralja, 30. decembra istega leta pa je Otero izvršil atentat na španskega kralja Alfonza in kraljico Kristino. 17. februarja 1880. je bil izvršen atentat v zimski palači v Petrogradu na carja Aleksandra, 13. marca 1881. je bil umorjen ruski car Aleksander II. v Petrogradu. 24. junija 1894. je Italijan Caserio v Lyonu zaklal predsednika Sadi Carnota. 22. aprila 1897. je krojaški pomočnik Pietro Acciarito izvršil atentat na italijanskega kralja Umberta. 25. avgusta 1897. je v Montevideo umoril neki član revolucionarnih „blankov“ predsednika republike Uruguay, Bordo. 26. februarja 1898. je Karditsis izvršil atentat na grškega kralja Jurja. Italijanski anarhist Luigi Luccheni je 10. septembra 1898. v Genfu umoril avstrijsko cesarico Elizabeto. 6. julija 1899. je izvršil neki prejšnji sluga ministrskega predsednika Pašića atentat na eks-kralja Milana v Belgradu. 25. julija 1899. je bil umorjen predsednik republike St. Domingo, Heureaux. L. 1901. je bil umorjen predsednik Združenih držav severoameriških Mac Kinley. 11. junija 1903. sta bila v Belgradu umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga. 11. junija 1908. so umorili v Lisboni portugalskega kralja Karlosa. 23. februarja istega leta je bil ustreljen mehikanski predsednik Madero. 18. marca 1913. je bil v Solunu ustreljen grški kralj. 28. junija 1914. pa sta umrla prestolonaslednik Fran Ferdinand in njegova soproga, zadeta od morilčeve roke.

* **Pravi Sioux-Indijanci v Ljubljani.** Menda še niso bili nikdar pravi Indijanci na naših tleh. Ne glede na to, da divji rdečkožci — junaki naše mladostne fantazije — izumirajo, ki bodo vzlic vsem prizadevanjem kmalu izginili, ima ameriška vlada še zakon, ki prepoveduje pod strogimi kaznimi izselitev Indijancev. Ščititi hočejo male ostanke nekdanj mogočnih plemen in že desetletja sem ni zapustil noben rdečkožec rezervatno ozemlje. Tembolj se je čuditi, če naznanja cirkus Charles tudi za Ljubljano kamor kmalu pride, prave Sioux-Indijance. Po velikih težavah in denarnih žrtvah je dosegel ravnatelj Charles izjemo, ki dovoljuje izselitev trumi pravih Sioux-Indijancev z nekaterimi poglavarji. Podati se je morala visoka garancija za varno vrnitev in se morajo redki rdečkožci po preteku enega leta na stroške ravnateljstva cirkusa vrniti domov. Dovoljenje, ki se je dobilo

še po 12 mesečnem trudu in le vsled znanstvenega značaja Charlesovega cirkusa, se more vsaki čas preklicati, če zvedo konzulati U. S. A. katerokoli pritožbo o svojih varovancih. V prvi vrsti mora paziti ravnateljstvo cirkusa na alkohol. Vsi gostilničarji se svariijo pred prodajo alkohola „Siouxem“, ker pozabijo ti po vžitju ognjene vode le preradi na elementarna pravila evropske kulture. Vzrok, da je privabilo ravnateljstvo cirkusa te Indijance, ni le obogatnje ogleda narodov, temveč za to, ker so „Siouxi“ najboljši jezdec sveta. V okvirju velike, nalašč za to prirejene pantomine „Maščevalec prerije“, dajo s sodelovanjem pravih Meksikancev, traperjev, cowbojev, cowgirjev itd. nazorno sliko prvotnih razmer v deželi farmerskih in indijanskih bojev, da doživimo prizore, ki se povzdignejo vsled sijajne opreme, vsled množice 200 sodelujočih in 100 konj, vsled krasnih svetilnih efektov in mojsterskih režijskih del do največje popolnosti. Požari, napadi, baleti, bitke, zasledovanja itd. tvorijo višek napetega dejanja, ki pomenijo v času $\frac{3}{4}$ ure le eno programno točko v preobilici senzacionalnih podajanj Charlesovega ogleda.

LISTEK.

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirč.

XX.

Pregled ognjenikov po zemlji.

Predno gremo na Gorenjsko na obisk spominov iz one dobe, ko so tudi po naši deželi divjale ognjeniške sile, napravimo še eno postajo, raz katero si ogledamo, kje so porazdeljeni ognjeniki in koliko jih je po širnem svetu.

Razgrnimo pred seboj obris cele zemlje. Oni deli zemlje, kjer so ali kjer še bruhajo ognjeniki, so rudeče zaznamovani. Takoj na prvi pogled vidimo, da je največ ognjenikov na otokih, polotokih in blizu morskih obrežij. Sredi celin je malo ognjenikov in še ti spadajo večinoma v razred ugaslih ali nedelujočih. Ognjenike delimo namreč v več razredov, izmed katerih imenujemo le najvažnejše in sicer: v redno in neredno delujoče ter ugasnele. Redni so tisti, ki v gotovih dobah delujejo ali vsaj tekom gotovega časa. Med neredne štejejo tiste, ki po desetletja, tudi cela stoletja stoje tam kot bi bili že izumrli, pa se naenkrat prebude iz dolgotrajnega počivanja in tedaj bruhajo, da je groza. Glede ugasnelih je pa stvar zelo kočljiva, ker mnogo izmed njih, ki se jih je smatralo že za popolnoma mrtve, so nekega dne nenadoma pokazali, da peklenski ogenj pod njim še ni vzel konca. Če se to zgodi, tedaj tak mrtvo proglašeni ognjenik zopet avanzira med aktivno delujoče. Med res ugasnele spadajo potemtakem le oni ognjeniki, o katerih ši-

rsko časovno dobo, recimo 1000 let, ni bilo nikdar slišati, da bi bili dali še kakšno znamenje od sebe. Takih ognjenikov je dosti po zemlji tudi ondod, koder so bila prej morja, iznad katerih se je potem dvignila suha zemlja. Tudi v sedanjih morjih je bržkone še več ognjenikov, kakor jih je na suhem; samo, da je večina njih za nas nevidna in je le zgolj slučaj, če je kje kdaj kakšna ladja priča poroda ali izbruha ognjenika iznad morskih tal. Med gotovo ugasnele ognjenike smemo šteti one celine v naših deželah, ki še danes kažejo spomine na ognjeniško delovanje; in sicer imenujemo te spomine prodovine, o katerih smo že izpočetka mnogo slišali in se bomo z njimi še pečali ob zaključku, ko obiščemo naše gorenjske planine. V to poglavje spada v prvi vrsti naša Gorenjska, Tirolska, Ogrska s Hrvaško, Češka in sploh vsi tisti kraji, koder se danes nahaja prodovinsko kamenje.

Toda vrnimo se nazaj k pregledu ognjenikov po zemlji. Pri opisu ognjenikov v Južni Italiji sem vama omenil lomne črte, ki ustvarjajo nekakšno zvezo med glavnimi ondodnimi ognjeniki (Stromboli, Vezuv, Etna). Takih lomnih črt je vse polno po naši zemlji. Največja taka lomna črta je obmejni pas Velikega Oceana. Ta lomna črta je okrog in okrog tako nagosto posejana z okolišem ognjenikov, da jo učenjaki po pravici imenujejo ognjeni krog zemlje. Izmed 120 večjih ognjenikov južnoameriških Andov, je 30—40 ognjenikov v skoro neprestanem delovanju, med njimi 2 v ognjeni zemlji, 27 v Potagonskih in Čilenskih Andih. V teh pokrajinah se porajajo tudi novi ognjeniki. Na ozki brežini Srednje Amerike je 81 velikih samostojnih ognjenikov, med njimi 24 redno delujočih. Na Meksikanski planoti so samo 3 ognjeniki. Severnoameriški Kordillieri spadajo k ognjeniškim tlom. Zadnjič že omenjeni Aleuti (vrhu ognjeniških otokov v Behringovem morju pripadajoč severoameriški Uniji) se ponašajo z 20 ognjeniki, med njimi je 9 delujočih. Polotok Kamčatka (v severovzh. Aziji) ima 30 ugasnelih in 11 še bruhajočih ognjenikov. Med njimi se nahaja eden najvišjih ognjenikov na zemlji, namreč ognjenik Kjučevskaja Sopka, ki se dviga 4800 m nad morsko gladino. Na Japonskem je izmed 38 ognjenikov 18 bruhajočih. Iz za zadnjih let razupit je otok Formoza (v Velikem Oceanu) z 2 ognjenikoma. Po ognjeniških izbruhih znana je tudi skupina otokov Filipini (Vzhodna Indija). Izmed več ko 20 ognjenikov je 12 delujočih. Avstralska celina ima večji del na južnem delu ognjeniška tla. Zato so pa Avstralski otoki (zlasti Polynezijski) razupiti glede ognjeniških izbruhov. Tudi na zemlji Južnega tečaja so odkrili več ognjenikov. Na tem delu zemlje se bo ognjeniška moč še razvila v pravo življenje, ki lahko proti severu ležečim deželah prinese smrt v obliki enega dela konca sveta.

Na enak način se nahajajo obkrajno ležeči ognjeniki tudi ob treh največjih Sredozemskih morjih. Na vzhodnoindijskih otokih Moluki je izmed 20 polovica delujočih. Sosednji Sunda-otoki imajo izmed 13 kar 7 bruhajočih; med njimi strahoviti ognjenik Temboro na otoku Sumbava. Znani otok Java ima 14 zgodovinsko znanih ognjenikov. In ravno tako znani sosed Sumatra s svojimi 6 ognjeniki, se je še pred kratkim letos zopet odlikoval po znani strašni katastrofi, ki nas je pravzaprav zapeljala, da se z ognjeniki obširneje pečemo, kakor je bilo prvotno namenjeno. Mali Antili (v ameriškem Sredomorju) so postali s svojimi 6 ognjeniki znameniti l. 1902, ko sta ognjenik Mont Pelé (na otoku Martinique) in Soufriere (na otoku St. Vincent) provzročila še zdaj v spominu stoječo velikansko katastrofo. Romansko Sredomorje nam predstavlja ognjenike Evrope. In teh je malo; najmanjši zgoraj omenjenih otokov ima veliko več ognjenikov kakor cela Evropa, če odštejemo Izlandijo kot danski otok v skrajnem severnem delu Atlantskega Oceana, na katerem otoku je 20 delujočih ognjenikov, dečim premore cela Evropa in le na svojem južnem delu z Italijo in Grško, komaj 6 delujočih ognjenikov. In sicer bolj znani so: Vezuv, Etna, Stromboli in 3 manj znani: Vulkano, Pantellaria in Santorin. Potem spadajo k Evropi še trije neznatni ognjeniki, ki jih štejejo že med ugasle; to so: Monte Nuovo, porojen v dveh dneh leta 1538 na Flegrejskem polju, Epomea na Išiji in leta 300 pr. Kr. na polotoku Methanu porojeni manjši, že ugasli ognjenik.

Azija — kakor smo iz njene vzhodne strani (otoki Aleuti, Kamčatka, Kurilli i dr.) videli, je ognjenikov zelo bogata. V Armenških gorah je mnogo že ugasnjenih ognjenikov. Dobe se ognjeniki tudi po sredini visoke Azije.

Afrika je bogata še sedaj bruhajočih ognjenikov. In sicer ob pogorju raztegnjenem od Abesinije do Kaplandije, še več pa po otokih v Atlantskem in Indijskem Oceanu (na Azorih, Madejri, Kanarih, otokih Zelenega erta, sv. Heleni, ob Gvinejskem zalivu, na Maskarenih, Komorih, na mladoognjeniških otokih ob Rdečem morju itd.)

Ognjenikov bogato Severno in Južno Ameriko ter Avstralijo sem deloma že zgoraj omenil. Posamezne naštevati nima za nas pomena, pa je tudi sicer nemogoče.

Kaj praviš, Janez, koliko pa jih je vseh vkupaj na celi zemlji, poseže vmes vedno radovedni France Korajža. Prijatelj, na to vprašanje je natančen odgovor nemogoč vsaj še za dolgo vrsto let, dokler ne bo res cela zemlja prebrskana. Zadovoljiti se moramo dotlej le s površnimi številkami. Pred kakimi 40. leti so jih učenjaki našteali blizu 700, med njimi 300 še sedaj delujočih. Toda če uvažujemo, da smo se pri tem površnem pregledu držali novejših podatkov, ki vedo že o zdatno večjem številu za posamezne kraje povedati, lahko računamo na

število 1000, izmed teh polovico več ali manj redno delujočih. Med tem številom pa ni še onih, ki se nam skrivajo v morskih globinah.

H koncu vaju moram še na nekaj opozoriti. Iz ognjenikov ne prihaja samo „peklenski ogenj“ v spremstvu lave in raznega raztaljenega kamenja. Ampak so tudi ognjeniki, ki iz sebe bruhajo tudi vodo in blato. Take imenujejo čado- ali plinobljivne ognjenike, s tujimi izrazi: fumaroli, solfatori, ali mofeti: fumaroli bruhajo iz sebe vodo, solfatori puhte iz sebe žveplene in vodne pare ter ob žrelu narejajo kupe žvepla; taki ognjeniki so n. pr. na Javi. Mofeti se imenujejo žrela in luknje ognjenikov, ki puhajo iz sebe večje množine ogljenčeve kisline. V širšem pomenu pa se mofeti imenujejo sploh vse tiste podzemeljske shrambe (navadno jame), ki imajo veliko ogljenčeve kisline v sebi. Večja množina iz ognjeniškega žrela izpuhtevajoče ogljenčeve kisline je znamenje, da je dotični ognjenik za enkrat prenehal s svojim peklenskim ognjem delovati.

Cigan.

Povest; spisal Gregor Samarov.

(Dalje.)

V Šamonovi hiši je žalostno izgledalo; Miran je sam stanoval tam in le redko šel k gospe Belarjevi, kjer je včasih naletel na Marijo pl. Romkurt, ki je prihajala tolažiti prijateljico.

Gospa Belarjeva je bila kljub pomislekom Mihelina, da se ne sme nobenega človeka tudi na najhujše dokaze obsoditi, da Bog edini pozna vse tajnosti, vsled dokazil prepričana o Evgenovi krivdi. Tožila in jokala je nad strašno usodo gospoda Klavdija, ki je moral tako zahvalo prejeti za velike dobrote. Tudi Miranu, Evgenovemu prijatelju je pokazala, kadar je mogla svojo mržnjo, tako da je tem čim redkejšo prihajal k nji.

Marga je skoro cel dan jokala; bila je tako utrujena od bolesti, da se ji ni niti moliti ljubilo in da je kazala bolj topo brezbržnost, kakor udanost.

Mihelin jo je skušal tolažiti. Izkazoval ji je vsemogoče pozornosti, prinašal ji cvetlice in mala darila in ji pravil, da mora Evgena, če je kriv, pozabiti, da ne sme

Samo kratek čas

bi radi danes pozornost cenj. bralcev obrnili na nekaj, kar je v korist njih blaginje. Poleg množice izvečine inozemskih sredstev, ki jih proti vsakovrstnim boleznim in bolečinam s kričečo reklamo anoncirajo, se pa dobe na srečo tudi poštena, zdravniško priporočena zdravilna sredstva.

Gotovo so tudi našim bralcem znani taki staropreizkušeni izdelki. Ali ravno dobra domača zdravila, ki jih vsled njih

svojega življenja uničiti, saj ji je še boljša in gotovejša sreča namenjena, kakor bi jo našla ob Evgenovi strani.

Komaj ga je poslušala. Ni razumela, kakšen pomen so imele njegove skoro nežne tolažbe in se tudi ni brigala, ko je resnejše in včasih bolj v ukazajočem glasu bolj kot gospod, kakor prijatelj z njo govoril.

Zdaj se je tudi razvedelo, da je bila hiša, kjer je stanovala gospa Belarjeva, prodana Mihelinu, ki ga poprej ni nihče poznal.

Mihelin je rekel gospe Belarjevi, naj kakor dozda stanuje v hiši, dokler se ne odloči usoda o Evgenu in s tem tudi o ostali dedščini gospoda Klavdija, ki pa mora zdaj kot mrtev veljati. Pristavil je, da bo tu pozneje lahko imela stalen dom, če bo hotela Marga pozabiti svojo neumno naklonjenost do Evgena, ki je tako zelo osumljen težkega zločina in če bo hotela pravo srečo svoje bodočnosti bolje razumeti.

Gospa Belarjeva je bolje razumela njegova namigavanja, kakor Marga. Govorila je resno in vsiljivo in naposled jezno in grozeče s hčerjo, tako da je uboga deklica morala trpeti novo muko, katero je v svoji otopelosti manje občutila. Če bo Evgen za krivega spoznan in kot morilec obsojen, kaj naj jo še briga bodočnost? Potem je imela le še eno željo, eno molitev, da bi se njeno ponesrečeno življenje kmalu končalo, in da se bo to zgodilo, je bila prepričana.

Mihelin se je vsled vseh teh dogodkov precej bolj seznanil z meščani. Vsakdo je hotel od njega slišati in vsakdo mu je hotel skazovati spoštovanje in priznanje za njegovo plemenito obnašanje v tej žalostni zadevi.

Začel je pogostejše občevati z drugimi, večkrat sprejemal obiske in če prav je bil še vedno zelo žalosten ter še vedno zatrjeval, da je mogoča Evgenova nedolžnost, je vendar začel govoriti o političnih in mestnih zadevah ter se v takih zadevah sicer previdno priznal, da je mišljenja okrožnemu glavarju nasprotne stranke. Z vnemo in prepričevalnostjo je govoril o meščanskih pravicah ter dajal dobre nasvete kako se jih uspešno zastopa. Ne da bi kazal posebnih namenov je postal središče nove stranke in čedalje bolj slovel po mestu. Sempatja je v pogovorih vrnil opazko, da ni prav in neumevno od glavarja, da se še vedno poteguje za

zanesljivosti priporočajo od ust do ust, skušajo mnogi brezvestni ljudje ponarejati. — Take ponaredbe se dobe tudi v veliki množini od Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa - fluid«, ki ga na zaslužen način mnogi zdravniki in bralci hvalijo za osvežujoče, poživljajoče, živce in mišice krepeče, bolečine tolažeče sredstvo.

Ravnatako pogosto, kakor Fellerjev fluid z znamko »Elsa - fluid«, pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujo-

obtoženega Evgena. Če Mihelin sam to stori, in to dela tudi iz srca, je to takorekoč njegova dolžnost, ker je bil dober Klavdijev prijatelj in želi, da se odstrani madež, ki visi nad celo rodbino, glavar pa se mora kot najvišja oblast strogo ravnati po zakonu. To vse je ljudem ugajalo, kajti veseli so bili, če so mogli kaj karati ali zabavljati na prvega uradnika, s katerim so bili pravzaprav zelo zadovoljni.

Kljub bolesti, ki jo je pri vsaki prilik kazal vsled grozovite nesreče, ki je zadela Samonovo rodbino, se je vendar bolj in bolj kazal v javnosti, sicer ni zahajal v družbo, toda povabil je župana in bolj vplivne osebe, s katerimi se je seznanil k sebi. Gospa Belarjeva je morala potem pripravljati okusne obede in gospod Mihelin je potem skrbel, da je gostom postregel z dobrim vinom.

Obedi so trajali večkrat pozno v noč. Mihelin je znal dobro zabavati, in če so povabljeni odhajali iz hiše, ki je bila na podlagi kupne pogodbe vpisana na njegovo ime, so bili vedno bolj prepričani, da je sreča doletela mesto s pridobitvijo tega novega, duhovitega in plemenitomislečega someščana.

Svojo mržnjo do Mirana je odkrito kazal. Rekel je, če je Evgen izvršil hudo delstvo, za katerega je obtožen, je nemogoče da bi ne bil njegov prijatelj, ki ga je s seboj pripeljal in o katerem nihče ne ve, odkod je prišel, pri tem udeležen; čeravno ne morda neposredno pri zločinu, vendar pa na pokvarjenosti mladega Evgena, ki je bil poprej vedno tako vrl mladenič. Mihelinu je izročilo sodišče upravo Šamanove hiše. Mirana ni hotel več videti v hiši, zato ga ni več podpiral in tudi gospej Belarjevi je ukazal, da mu ne sme drugega dati, kot najpotrebnejšo hrano.

Kljub živahni in razboriti naravi je Miran potrpežljivo prenašal pomanjkanje in nikakor ni hotel zapustiti mesta.

Mihelin je govoril z županom, če ne bi bilo potrebno, da se tega neznanega človeka, ki je postopaške narave in najbrž Evgenov zapeljivec, iz mesta izžene.

Župan je bil s tem zadovoljen in je že hotel odrediti, da se Miran izžene. Državni pravdnik je pa nasprotoval, češ, da je Miran potreben kot priča. Čeprav ne more kaj važnega povedati, in bi njegovo pričevanje

če želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. — Ker smo se sami prepričali o dobrodejni lastnosti obeh preparatov in jih od mnogih bralcev in zdravnikov slišali pohvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da oboje naročate naravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 318 (Hrvaško). Fellerjev fluid 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specijalni steklenici franko 5 kron, Fellerjeve kroglice 6 steklenic franko 4 krone.

bilo le v prid obtožencu, vendar oblast ne sme tega v nemar pustiti.

Mihelin je zdaj predlagal, naj se Mirana zapre ali pa iz javnih sredstev podpira, ker se mu ne zdi prav, da bi se iz malega ostanka Šamonovega premoženja vzdrževalo tega postopača.

Ko se je to razvedelo, je posegel okrožni glavar vmes.

Miran je na posebno željo grofice in komtese še vedno obiskoval grofovo hišo. Grof mu je bil naklonjen, ker se mu je smilil in ga je rad poslušal, če je igral godbo ali pel lepe, otožne pesmi.

Ker sta ga dami prosili, je vzel Mirana v hišo in mu dal službo v svoji pisarni. To je bil za Mihelina nov povod, da se je čudil visokemu uradniku, ki je tako nepreviden v izberi svojih varovancev.

Glavar je od Mirana izvedel vse podrobnosti o njegovem rojstvu in zato mu je še bolj vzbudil sočutje do nesrečnega Mirana. Obljubil mu je tudi, da mu bo skušal pridobiti očetovo premoženje in mu je zato predlagal naj vstopi v državno službo.

Miran pa je zmajal z glavo.

„Neprestano sedenje in pisanje,“ je rekel, „ni za me, ker teče ciganska kri v mojih žilah. Če mi pa hočete pomagati, bi rad postal vojak, kar sem si že dolgo želel. V Alžirju je vedno borba s sovražniki in tam bi lahko koristil domovini. Tja me vleče vse hrepenenje, in pojdem tudi, ko bo tukaj vsega konec in mi ne bo treba držati več obljube, da ostanem tako dolgo blizu prijatelja, dokler mu morem kaj koristiti.“

Glavar mu je stisnil roko.

„To je lepo od Vas,“ je rekel. „Šolimate zadosti, zato se le pridno učite in v kratkem času boste napravili izpit za častnika in jaz bodem posredoval, da Vas nastavijo v kak afrikanski polk.“

Miranu so se v sreči zabliskale oči. Potem pa je sklonil glavo in bolešno vzkliznil: „Ubogi prijatelj Evgen! Jaz se veselim lepe bodočnosti in ti še vedno po nedolžnem zdiš v ječi. Ako ti ne morem pomagati, vendar ostanem v tvoji bližini in zadnji ti bom stisnil roko in prigovarjal pogum, če bodeš moral kot nedolžna žrtev pasti.“

„Torej ga smatrate, da je nedolžen?“

„Kakor resnično nad nami zvezde svetijo,“ je zaklical Miran in dvignil roko z izrazom globokega prepričanja.

„Bog daj, da bi prav imeli,“ je rekel glavar, toda, če je nedolžen —“

„Potem, gospod grof,“ je zaklical Miran, „je vsa ta obtožba z vsemi temi do-

kazi sramotna zahrbtnost, najbrž zločin pravega krivca. Če ne pride tukaj pravica na dan, res ne morem več verjeti v božjo pravičnost.“

(Dalje prihodnjik.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, državni poslanec.

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	60	1	80
1 " " " II. " . . .	1	40	1	60
1 " " " III. " . . .	1	20	1	40
1 " telečjega mesa . . .	1	50	2	20
1 " praščjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	40
1 " " " (prekajenega) . . .	1	90	2	40
1 " koštrunovega mesa . . .	1	32	1	40
Prašiči na klavnici . . .	1	10	1	30
1 " kozličevega mesa . . .	1	80	0	—
1 kg masla . . .	2	60	0	00
1 " masla surovega . . .	2	60	2	80
1 " masti praščje . . .	1	80	2	00
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	72	1	92
1 " slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	80	1	92
1 " surov. margarinskega masla . . .	2	40	0	—
1 " kuhan. margarinskega masla . . .	2	00	0	—
1 jajce . . .	—	6	—	7
1 l mleka . . .	—	20	—	00
1 " " posnetega . . .	—	08	—	—
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	1	—	1	20
1 kg medu . . .	1	40	0	00
1 " čajnega surovega masla . . .	3	60	3	60
1 piščanec . . .	1	—	0	—
1 golob . . .	—	40	—	70
1 raca . . .	2	00	0	—
1 gos . . .	3	20	0	—
1 kapun . . .	0	—	0	—
1 puran . . .	0	—	—	—
100 kg pšenice moke št 0 . . .	45	40	—	—
100 " " " " 1 . . .	44	80	—	—
100 " " " " 2 . . .	44	30	—	—
100 " " " " 3 . . .	43	70	—	—
100 " " " " 4 . . .	42	70	—	—
100 " " " " 5 . . .	41	70	—	—
100 " " " " 6 . . .	40	30	—	—
100 " " " " 7 . . .	35	30	—	—
100 " " " " 8 . . .	15	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	25	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	57	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	55	—	—	—
100 " ržene moke . . .	—	—	—	—
1 l fižola . . .	—	30	—	—
1 " graha . . .	—	30	—	—
1 " leče . . .	—	36	—	—
1 " kaše . . .	—	28	—	—
1 " ričeta . . .	—	24	—	—
100 kg pšenice . . .	26	00	27	—
100 " rži . . .	19	00	20	00
100 " ječmena . . .	17	00	18	—
100 " ovs . . .	18	00	19	—
100 " ajde . . .	28	—	30	—
100 " prosa belega . . .	24	—	26	—
100 " " navadnega . . .	18	00	20	—
100 " koruze 1913 . . .	17	50	19	—
100 " činkvartina . . .	20	00	21	—
100 " krompirja . . .	6	00	7	00

Lesni trg.
Cena trdemu lesu 11 do 12 K.
Cena mehkeemu les 7— do 8—K.
Trg za seno slamo, in stoljo.
Na trgu je bilo
voz sena 4 50 6 —
" slame 6 — 7 00
" stelje 0 00 0 —
" detelja 0 00 0 —

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 4. julija 1914.

Gradec: 76, 46, 53, 85, 56.

Dunaj: 36, 48, 11, 67, 3.

Dvignjene v sredo, dne 8. julija 1914.

Brno: 7, 46, 22, 28, 76.

Razširjajte „Slovenski Dom“.

Prijateljem in znancem sporočam, da je v nedeljo, 5. t. m. nepričakovano preminula moja presrečno ljubljena soproga, gospa

Frida Bučarjeva

stara 22 let. Obenem se najvdaneje zahvaljujem vsem, ki so izkazali meni svoje srčno sočutje in zadnjo čast blagi pokojnici, ki jo priporočam v prijazen spomin in molitev.

Kostanjevica, 8. julija 1914.

Lavoslav Bučar.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih posttrankih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Lausitz). 94

Dva pomočnika in 1 vajenca sprejme takoj

Franc Lukek, čevljar v št. Rupertu Dolenjsko.

Ženske pri motitvah (zastajanju krvi) ne jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zauživalno, preizkušeno z jamčeno neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika škatlja K 4.85 poštne prosto.

Diskretno pošilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Niederlausitz.)

Na željo se dopošlje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zatorej carinske nepravilike izključene. 94

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2., lastna hiša.

Obreštuje vlogé na knjižlico s 4 1/2% v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnopllačni delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsa tuji denar. Promet na leto čez 1400 millionov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantneje. 6

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Najboljši češki nakupni vir.**Ceno posteljno perje:**

1 kg sivoga, dobrega, pu-
ljenega 2 K, boljsega 2 K
40 h, prima polbelega 2 K
80 h; belega 4 K; belega,
puhastega 6 K 10 h; 1 kg
velefinoga, snežnobelega,
puljenega 6 K 40; 8 K;
1 kg puha, sivoga 6 K;
7 K; belega, finega 10 K.

najljinejši prsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim,
sivim, jako stnovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K;
14, 16 K; zglavniki 8 K, 8 K 60 h, 4 K. — Pernice 200
cm dolge, 140 cm široke K 18—; K 14 70, K 17 80 in
K 1—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 60, 6 20
in K 5 70; podpernica iz močnatoga rižastega gradla, 180
cm dolga, 116 cm široka, K 12 80, K 14 80. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je same-
njati, za neugajajoče se vrne denar. 63

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.

Bogato ilustrovan cenik zastoj in franko.

Zn. sv. Petra.

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti **akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledic in vranice.** Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavila. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem, **Petrove kapljice** so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri **sv. Petru**

FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah.

1659

Edina SLOVENSKA orožna tovarna

DRUŽBA: PUŠKARNA „P. WERNIG“
:: BOROVLJE - KOROŠKO ::

PISITE PO:

CENIK

1914

61

LOVSKE PUŠKE — STRELJIVO POPRAVILA

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevli

(iztok svež in zastaran) brezuspešno po-
skušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo
brezplačnega pojasnila o popolnoma neškod-
ljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju
v zaprti kuverti, brez vsakega natiska.
Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako
zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi du-
najska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v
izogib vsem carinskim neprilikom. 94

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700,000.000.—

Vlog K 43,000.000.—

Rezervnega zaklada K 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Neokužen dvor,

zdrave živali, ki dobro prebavljajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravnaajo po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2—3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. Živina ne živi samo od tega kar požre, ampak od tega kako da prežveči. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odlivan in ga porabljaajo milijoni previdnih kmetovalcev. Iđi k svojemu trgovcu in kupi zavoj **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastonj, tudi če ne želiš **Mastina**, ali pa piši ti ali tvoj trgovec tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani, zraven rotovža**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštne prosto.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezanimiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo.).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po prečitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Žalostna usoda

je, se čutiti slabotnega, bolehnega, nervoznega in videti, kako gine delamožnost. Posebno žalostno za mnoge, ki morajo v težkem boju za vsakdanji kruh proti mnogim zdravejšim konkurentom braniti svoj zaslužek in obstanek.

Izginjevanje življenske energije, življenske moči temelji na tem, da vsled napačne prehrane, nepravilnega načina življenja, slabo prestalih bolezni, potrtosti, skrbi in drugih duševnih vplivov kri polagoma izgubi pravo zmes, zlasti vsebino živil. Spričo tega ostabljenja krvi pride do zastajanja krvnega obtoka in do vseh mogočih obolenosti: glavobola, pomanjkanje teka, zagatenja, želodčnih in črevesnih obolenosti, poapnenja odvodnic, in mnogih drugih bolezni. Ne moremo več tako delati kakor nekđaj in obupno zremo v bodočnost.

Bolni, oslabljeni žilci slabe voljo!

Pomanjkanje spanja, onemoglost, hitro duševno utrujenje, raztresenost, brezmi selnost nas loti in nam vzame zmožnost, da bi popolnoma izpolnili svoje mesto. Ako naj se zaustavi prazgodnja izraba našega telesnega ustroja, ako naj zopet zdravje in

dobra volja polnita našo dušo,

se more to storiti samo s sredstvom, ki kri osvežuje in pomlaja, dviga presnavljanje ter duhu in telesu daje ono visoko mero moči, ki je potrebna za premaganje bolezenskih motenj. Temu namenu služi Biodyn, ki je že

tisočerim pripomogel do novega življenja.

Z Biodynom dobi kri, ki mora preživljati vse organe, tudi možgane, hrbtenični mozeg in žilce, najbolj neutrpljivo gradivo za telo in dela

mirne žilce, prožnost in življensko srečo.

Vzмите Biodyn in žilci se vam bodo ojačili in nova moč Vam bo prevela telo.

Popolnoma zastonj poizkušnjo

Vam pošljem ako pišete po njo. Sami se boste o tem prepričali kako izborno je moje sredstvo.

Jamčim popolnoma

da Biodyn ne obsega škodljivih sestavin in Vam obenem s poizkušnjo pošljem popolnoma zastonj svojo izredno poučno, dragoceno razpravo, ki Vam vse temeljito pojasni. Ne čakajte in pišite mi s polnim zaupanjem. Dopisnica zadostuje. — Naslovite jo na

Expedition der Opern-Apotheke, Budapešta, VI Abt. 454.

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avstr. pošt. nr. št. 878.406.
Pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Telefon šte. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

R. Z. Z. H. Z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po 4³/₄%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodi jo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Franc Jarc, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19,000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.